

TOHOLAMPI – TULEVAISUUDEN KOTILAAKSO

KUNTASTRATEGIA 2026 - 2030

Kunnanhallitus 24.11.2025 § 248
Kunnanvaltuusto 8.12.2025 § 88

Kuva: Juha Laitalainen

VISIO

HYVÄN ARJEN,
KUKOISTAVAN YRITTÄJYYDEN JA
LUONNON ARVOSTAMISEN
KOTILAAKSO.

Kuva: Juha Laitalainen

MISSIO

TOHOLAMPI PALVELEE, YHDISTÄÄ
JA LUO TULEVAISUUDEN
EDELITYKSET ASUKKAILLE JA
YRITYKSILLE.

TOHOLAMMIN ARVOT

Meidän tapamme toimia

YHTEISÖLLISYYS

Rakennamme arkea yhdessä

ROHKEUS

Uskallamme kokeilla uutta

KESTÄVYYS

Teemme ratkaisuja, jotka kantavat tulevaisuuteen

Kuvat: Juha Laitalainen

STRATEGIAN KÄRKITEEMAT

1. Elinvoimaisuuden vahvistaminen

Toholampi on yrittäjä- ja asukasystävällinen kunta, jossa alkutuotanto, erityisesti maatalous, ja monipuolinen yritystoiminta muodostavat elinvoiman perustan. Kunta vahvistaa yritysten ja maaseutuelinkeinojen kestävyyttä ja uusiutumista tukemalla osaamista, kehittämistä ja yhteistyötä. Elinvoimaa rakennetaan ennakoivalla ja mahdollistavalla maankäytöllä sekä sujuvilla lupaprosesseilla, jotka tukevat uusien investointien ja hankkeiden toteutumista. Samalla edistetään bio- ja kiertotalouden, elintarviketuotannon sekä uusiutuvan energian ratkaisuja, jotka luovat kasvua ja työtä.

Toholampi on Tulevaisuuden kotilaakso – rohkea, yhteistyöhön nojaava ja eteenpäin katsova kunta.

2. Hyvän elämän edistäminen

Toholampi on perhe- ja asukasystävällinen kunta, jossa arki on sujuvaa ja turvallista. Kunta huolehtii laadukkaista peruspalveluista, varhaiskasvatuksesta ja koulutuksesta sekä vaalii rikasta kulttuurielämää. Se tukee lapsiperheiden ja eri ikäpolvien hyvinvointia yhteistyössä hyvinvointialueen, koulutuksenjärjestäjien ja paikallisten, alueellisten ja valtakunnallisten toimijoiden kanssa. Asumisen laatua vahvistetaan tarjoamalla hyvin suunniteltuja ja vetovoimaisia tontteja sekä kehittämällä viihtyisiä asuinympäristöjä keskustassa ja kyläalueilla. Luonto ja Lestijoki tarjoavat mahdollisuuksia vapaa-aikaan ja matkailuun, ja kunta tukee yhteisöllisyyttä kehittämällä virkistysalueita sekä vahvistamalla yhdistysten toimintaa, tapahtumia ja uusien asukkaiden kotoutumista.

3. Kestävän tulevaisuuden rakentaminen

Toholampi rakentaa kestäväää tulevaisuutta pitkäjänteisesti päätöksenteossa, palveluissa ja elinkeinoelämän kehittämisessä. Kunta edistää vihreää siirtymää ja kiertotaloutta hyödyntämällä sivuvirtoja, uusiutuvia energiaratkaisuja ja uusia innovaatioita, jotka vahvistavat alueen kilpailukykyä ja työllisyyttä.

Maatalous on keskeinen osa kestäväää kasvua ja kotimaisen ruoantuotannon sekä huoltovarmuuden turvaamista. Biolaakson perintö näkyy yritysten ja yhteisöjen yhteistyönä, jossa syntyy kestäviä ratkaisuja tulevaisuuden haasteisiin. Vastuullinen taloudenpito varmistaa, että Toholammin ratkaisut kantavat myös tuleville sukupolville.

4. Osaamisen ja uudistumisen vahvistaminen

Toholampi on yhteisö, joka oppii, kehittyy ja toimii yhdessä. Kunta panostaa osaamiseen, koulutukseen ja työelämäyhteyksiin, jotta kaikilla ikäryhmillä on mahdollisuus kasvaa ja työllistyä. Avoin vuorovaikutus, digitaaliset palvelut ja kokeilukulttuuri vahvistavat kunnan toimintaa ja palveluiden laatua. Yhteistyö oppilaitosten, yritysten ja seutukunnan kanssa tukee jatkuvaa uudistumista ja varmistaa, että Toholampi pysyy tulevaisuuden kotilaaksona myös muuttuvassa toimintaympäristössä.

YHTEISTYÖLLÄ ENEMMÄN

Yhteistyö on Toholammin kehittämisen elinehto. Yksittäisen toimijan resurssit ovat rajalliset, mutta yhdessä muiden toimijoiden kanssa voimme rakentaa ratkaisuja, jotka vahvistavat elinvoimaa, osaamista ja hyvinvointia.

Julkiset toimijat

- Naapurikunnat ja Kaustisen seutukunta (KASE)
- Hyvinvointialue Soite
- Keski-Pohjanmaan liitto
- Valtio ja sen aluehallinto (mm. ministeriöt, KEHA-keskus, elinvoimakeskukset, opetushallitus, lupa- ja valvontavirasto)
- Kuntaliitto ja muut valtakunnalliset yhteistyöverkostot
- Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela)
- Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK

Koulutus ja osaaminen

- Oppilaitokset ja korkeakoulut (Kpedu, Centria-ammattikorkeakolu, Keski-Pohjanmaan konservatorio, KanTo-kansalaisopisto jne.)
- Ammatillinen koulutus, työelämäyhteistyö
- Työllisyysalue

Yritykset ja elinkeinoverkostot

- Yrittäjäyhdistykset (mm. Toholammin Yrittäjät, Keski-Pohjanmaan Yrittäjät ja Suomen Yrittäjät) ja kauppakamari
- Paikalliset ja maakunnalliset yritykset, sijoittumishankkeet
- Kehittämis- ja rahoitusorganisaatiot (Elinvoimakeskukset, Business Finland, Finnvera, Leader-ryhmät)

Kolmas sektori ja yhteisöt

- Paikalliset yhdistykset, seurakunta ja kylät
- Seurakunta ja muut yhteisöt
- Vapaaehtoistoiminta ja yhteisölliset tapahtumat

STRATEGIAN SEURANTA

Arviointi

Strategian kärkeemojen toteutumista arvioidaan ja ohjataan säännöllisesti kunnanhallituksessa, -valtuustossa ja henkilöstön keskuudessa johtoryhmän jäsenten johdolla.

Mittarit

Talousarvion ja hyvinvointisuunnitelman yhteydessä määritellään, osavuositarkastusten, tilinpäätöksen ja hyvinvointikertomuksen perusteella arvioidaan strategian etenemistä kuvaavat mittarit.

Yhteinen vastuu

Strategian toteutus on yhteinen tehtävä. Kunnan organisaatio, päättäjät, henkilöstö ja kuntalaiset rakentavat tulevaisuutta yhdessä.

VIESTINTÄ

Viestintä tekee strategiasta näkyvän. Avoin ja ajantasainen viestintä kertoo strategian ajankohtaisista asioista, edistymisestä, haasteista ja seuraavista askelista rakentaen luottamusta ja yhteistä suuntaa.